

DÉL-MAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART LAPJA

51. évfolyam, 242. szám

Ara: 50 fillér

Péntek, 1961. október 13.

Az élet fejlődik, még szebb és jobb lesz

Kádár János elvtárs beszéde a parlamentben

Tegnap befejeződött az országgyűlés ülészaka

A csütörtöki ülésen részt vett Dobi István, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, a Minisztertanács elnöke, Apró Antal, Biszku Béla, Fehér Lajos, Fock Jenő, Kállai Gyula, Kiss Károly, Marosán György, Rónai Sándor, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, Czinege Lajos, Gáspár Sándor, Komócsin Zoltán, Szirmai István, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagjai, Cséreg János, Czottner Sándor, Ilku Pál, Ince Jenő, Kisházi Ödön, Kovács Imre, Losonczy Pál, Nagy Józsefné, dr.

Nevzál Ferenc, Nyers Rezső, Pap János, Tausz János, Trautmann Rezső miniszterek, Ajtai Miklós, az Országos Tervhivatal elnöke.

A diplomáciai páholyokban helyet foglalt a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja.

Az ülést néhány perccel 10 óra után Rónai Sándor, az országgyűlés elnöke nyitotta meg. Az országgyűlés az 1960. évi állami költségvetés végrehajtásáról szóló jelentést tárgyalta, amelyet dr. Dabronaki Gyula előadó ismertetett. Az 1960. év gazdálkodási eredményeit ismertette megállapította, hogy

az 1960. évi költségvetés végrehajtása a gazdasági élet jelentős fejlődéséről tanúskodik.

Ebben számottevő szerepet játszott a dolgozók alkotó munkájának fokozódása, a minisztériumok és a tanácsok irányító, ellenőrző tevékenységének javulása, a növekvő gazdálkodási és pénzügyi felelősség, eredményeink növekedése azonban megköveteli, hogy tovább javítsuk a gazdasági vezetést, fokozzuk a munka termelékenységét, és emeljük a termelés műszaki-technikai színvonalát.

Az országgyűlés a jelentést egyhangúlag elfogadta.

gozó nép, az egész nemzet fölmörítésére.

Kormányunkat a párt Központi Bizottsága mellett a népfrent elnöksége ajánlotta megválasztásra. Mi ezt megbízásnak vesszük.

Törekvésünk a mind erősebb nemzeti összefogás, amelyben világnézetre való tekintet nélkül helye van minden becsületes, tisztességes magyar embernek.

Meggyőződésünk, hogy ha az eddigi úton megyünk tovább, és valóban képesek leszünk arra, hogy munkánkat tovább fejlesszük, akkor az eredmények sem fognak elmaradni. Bizunk abban, hogy a Magyar Népköztársaság még erősebb, a szocialista építés még lendületesebb lesz és a Magyar Népköztársaság becsülete és tekintélye a világban tovább növekszik.

Az Egyesült Államok és Anglia kormányának hivatalos képviselői — akik az 1943 és 1945 nyara között lezajlott moszkvai, teheráni, jaltai és potsdami tárgyalásokon részt vettek — meg egyeztek a Szovjetunióval és nagy jelentőségű okmányokat írtak alá. Azok az emberek, akik a munkásmozgalm soraiban harcoltak, s akikben valami nemzeti öntudat élt, számon tartják ezeket az okmányokat.

Emlékezik ezekre az okmányokra a magyar nép is,

amely akkor a hitleri csizma alatt, sötét pokolban és éjszakában selymölődött, s kereste a reménysugarat. Mindnyájan emlékezünk rá, amikor a három szövetséges hatalom rádiói tudatták a világgal ezeket az okmányokat.

Ezekben a nagy hatalmak kinyilvánítják azt az öltözködést, hogy megsemmisítik a fasizmust, a német militarizmust és megszüntetik annak forrásait, a nagy német monopóliumokat, soha többé nem fogják megengedni Németországban a hadianyagok és a hadieszközök gyártását, a háborús bűnösöket pedig felelősségre vonják.

S mi van ma? Németország egy részén jó pár esztendővel ezelőtt létrejött a Német Szövetségi Köztársaság nevet viselő állam. Mi ebben az államban a jelenlegi helyzet? Adenauerre mondják, hogy öreg, meg merev és nyugatnémetektől is hallottam azt a megállapítást, hogy nem kell már egészen komolyan venni, mert nem gondolkodik reálisan. (Derülttség.) Amikor azonban ilyen beszédeket hallunk, felrémlik előttünk 1933, amikor a magyar értelmiség gondolkozó körei is azt hangoztatták: ki az a hóbortos, rögeszmés Hitler, csak nem fognak egy ilyen ellen harcolni? De gondoljunk arra, hogy az a valóban primitív megszállott, az az örült, milyen katasztrófát zúdított később Európa népeinek nyakába.

Ezt a torzszülöttet ők hozták a világra és a világ népei előtt ők felelnek érte. Ők vették be a saját szövetségükbe a Német Szövetségi Köztársaságot, annak fegyveres erőit ők nevezik saját előőrsküknek Európa szívében és ők állították büszkén, hogy Nyugat-Berlin számukra a szocialista országok testébe fúródó ék. Ne próbálják tehát másra hárítani a felelősséget a jelenlegi felelősséget.

Természetesen nem ő egyedül. A német nagytőke, a német monopoltőke csinálta, amely persze le akarta igazítani legalább a fél világot, és ha lehetett volna, az egész világot. A német militaristák csinálták! És

ma Nyugat-Németországban a monopoltőke van hatalmon, amely újra hadianyagokat és harci eszközöket is gyárt, a revansizmus, a militarizmus van hatalmon, ami Európa és a világ népeinek békéjét fenyegeti.

Az okmányok egykori három aláírójához egyébként annak idején negyedikként Franciaország hivatalos és felelős vezetői is csatlakoztak, személy szerint ugyanaz az elnök, aki ma is kormányoz, ma is az elnöki tisztséget tölti be Franciaországban.

Ki felel azért, hogy újra létrejött Európa szívében az az erő, amely fenyegeti a népek békéjét? Világos és egyszerű az igazság megállapítása: a Szovjetunió becsülettel teljesítette, amit a világháború alatt és közvetlenül utána születtett okmányokban vállalt. És ki nem teljesítette? Az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország kormányai nem teljesítették, mert az ő megszállási zónájukban jutatták hatalomra a német monopoltőkét és a német militaristákat. Ez

a revansista, agresszív erő és hatalom az Egyesült Államok és a NATO-hatalmak egyszülött gyermeke.

Ezt a torzszülöttet ők hozták a világra és a világ népei előtt ők felelnek érte. Ők vették be a saját szövetségükbe a Német Szövetségi Köztársaságot, annak fegyveres erőit ők nevezik saját előőrsküknek Európa szívében és ők állították büszkén, hogy Nyugat-Berlin számukra a szocialista országok testébe fúródó ék. Ne próbálják tehát másra hárítani a felelősséget a jelenlegi felelősséget.

A párt, a kormány és a dolgozó nép harcát jelentős eredmények követték

Ezúttan Kádár János, a magyar forradalmi munkáspárt kormány elnöke emelkedett szólására.

Kádár János beszédének elején hangsúlyozta:

— Az országgyűlés munkája eredményes volt. Határozatait, a megalkotott törvényeket meghatározzák a kormány munkáját, irányt mutatnak egész népünknek.

A kormányt átszerveztük, megítélésünk szerint azonban új kormányprogramra nincs szükség.

A Magyar Népköztársaság forradalmi munkáspárt-kormányának eddigi programunk alapján dolgozik tovább. A mi programunk: a Magyar Szocialista Munkáspárt kongresszusa irányelveinek megvalósítása, az országgyűlés által alkotott törvények végrehajtása és megvalósítása az életben. Ehhez annyit tehetek hozzá, hogy hatékonyabb és következetesebb megvalósításra gondolunk, valamint arra, hogy erősítsük munkánk jó vonásait és megszüntessük kétségtelenül meglévő gyenge oldalait.

Amikor a kormány munkájáról és programjáról szólnok, szeretném emlékeztetni az országgyűlést arra a programnyilatkozatra, amelyet a Magyar Népköztársaság forradalmi munkáspárt-kormány 1956. november 4-én hajnalán hirdett meg. Ugy gondolom, joggal állapíthatjuk meg, hogy az a program helyes volt és mi becsülettel, eredménytelenség nélkül harcoltunk megvalósításáért. Ehhez természetesen hozzátartozott, hogy a Magyar Népköztársaság forradalmi életének eszmei ihletője és politikai irányítója, a párt, maga is örösi fejlődésen ment keresztül.

Visszagondolva egy nehéz időszakra, most már megállapíthatjuk, hogy pártunk marxista-leninista irányvonalára győzött a jobboldali néparulás felett is, és az albaloldal kalandorpolitikája felett is. Ez a kormány tevékenységének, eredményes munkájának előfeltétele volt.

A program a közvéleményben gyökeret vert és céljaink követésére találtak. A párt, a kormány és a dolgozó nép harcát jelentős eredmények követték a gazdasági életben és az élet más területein is. A nemzeti védelem három év alatt húszszázalékos növekedéssel, az ipari termelés kétszázszázalékos növekedéssel, a mezőgazdasági termelés 12 százalékkal nőtt, a kultúra felvirágzott.

Emelkedett az életszínvonal is.

Csak a hároméves tervidőszak alatt 19 százalékkal növekedett az egy főre eső reáljövedelem.

A statisztikai számokon túl mindenki személyes tapasztalatból tudja, az élet legkülönbözőbb megnyilvánulásából látja, mily nagyot léptünk előre táplálkozásban, öltözködési kultúrában. Erősödött népünk egészsége, javult az élete. Városaink, fővárosunk és vidéki városaink, falvaink fényesebbek és szebbek.

Ami a társadalmi fejlődést illeti: erősödött a szocialista ipar, a közlekedés, a kereskedelem, és létrejötték a szocialista jellegű termelőszövetkezetek. Ezek hazánkban — most

már az egész népgazdaságban — uralkodóvá váltak a szocialista termelési viszonyok.

A népi állam megerősödött, a világban tekintélyt szerzett magának. Ma a Magyar Népköztársaság a Szovjetunió megbecsült barátja, a szocialista országok családjának megbecsült tagja. Eredményeinket ellenfeleink, sőt ellenségeink is kénytelenek elismerni.

Minek köszönhető, hogy a munka ilyen szép eredményeket hozott? Mindenekelőtt a párt helyes irányvonalának, a párt útmutatásának, emellett a nép teremtő munkájának. Munkánk eredményességének harmadik döntő tényezője a Szovjetunió és a többi szocialista ország segítségével.

Amikor a kormány átszervezése megtörtént, különböző oldalokról mindenféle vélemények hallatszottak — folytatta Kádár János. Központi Bizottságunkat és természetesen kormányunkat is már mindenféle istenszűdjének elkeresztelték. Azt is mondták, hogy szektásak, sztálinisták, merevek vagyunk. Elkeresztelték bennünket revizionistáknak is.

A népfrentpolitika szellemében

— Mi marxisták, leninisták, kommunisták vagyunk, bennünket a marxista-leninista elmélet vezet, a hasznosítjuk pártunk és népünk harcainak tapasztalatait.

Olyasmiket is mondanak időnként, hogy ez, vagy az a változás azt jelenti, hogy Hruscsov barátai megint előbbre nyomultak. Meg kell mondanom, mi büszkéek vagyunk arra, hogy bennünket Hruscsov és harcostársai, a Szovjetunió Kommunista Pártjának vezetői barátjainak tekintenek. Az említett kommentátorok azt is mondták, hogy Magyarországon most keményebb rezsim követhet. Nos, meg kell mondanom: a kormány októberben és novemberben sem lesz keményebb, mint volt július-

ban, vagy a múlt év januárjában és puhább sem lesz. Ami viszont az említett kommentárok mögött rejlő politikai feltételezést illeti, a következőkért azért meg kell mondani: a Magyar Népköztársaság makacs és esküdt ellenségei, rendszerünknek és a szocialista eszmének ellenségei semmi jót ne várjanak a kormánytól! Azt hiszem, ezzel sem mondunk semmi újat, mert ez eddig is így volt.

Ami viszont a kérdés másik és számunkra fontosabb oldalát illeti:

a kormány — a párt helyes ösztönzése alapján, a népfrentpolitika szellemében — egész tevékenységét arra építi, hogy szükség van a párttagok és párttagkivüliek, az egész dol-

A német kérdéssel

Kádár János a továbbiakban a nemzetközi helyzetről szólott. Mint mondotta a nemzetközi helyzet bonyolult és az utóbbi időszakban valamelyest éleződött. A helyzet éleződésének közvetlen oka most a német kérdés rendezetlensége.

Az amerikai monopóliumok urai, a nagy nyugati imperialista országok — amelyek az Északatlanti Szövetségnek nevezett szervezetbe tömörültek — valamikor 1946 táján letértek arról a vonalról, amelyet a második világháború időszakában követtek, és valójában Hitler nyomdokaiba léptek: világháborúra, a világ leigazására törekednek.

Nézünk meg szerepüket a német kérdésben.

Jelenleg a nemzetközi helyzet központi és kulcskérdése kétségtelenül a német kérdés rendezése, a második világháború maradványainak felszámolása.

Olyan helyzet van jelenleg Európa szívében, amely veszélyezteteti, fenyegeti Európát és a világ népeinek békéjét. Meg kell vizsgálni, ki idézte elő ezt a helyzetet és akkor rögtön választ kapunk arra is, hogy ki a felelős ezért.

A felelősség az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország urait terheli.

Fel kell számolni a második világháború maradványait

Van itt egy másik, nem is csak egyszerűen politikai kérdés:

1943 októberében Moszkvában az Egyesült Államok, Anglia és a Szovjetunió képviselői nyilatkozatot tettek. Ezekhez a nyilatkozatokhoz később Franciaország is csatlakozott.

Az egyik nyilatkozat például azokról a kegyetlenkedésekről szól, amelyeket a német náci hadsereg a Szov-

jetunió területén és más országokban elkövetett. Például tömeggyilkosságokat, addig nem látott gazságokat hajtottak végre. »A kegyetlenkedésekről« című nyilatkozatban a következőket mondták a náci hóhérok — érdemes erre emlékezni: »A három szövetséges hatalom azokat a német tiszteket, akik kegyetlenkedéseikért, mészárlásokért és kivégzésekért felelősek vagy azokban hozzájárulásukkal

részt vettek, vissza fogja küldeni azokba az országokba, amelyekben aljas cselekedeteiket elkövették, hogy a felszabadított országok saját törvényeik szerint vonhassák őket felelősségre és ítélkezzenek felettük.« ezt a nyilatkozatot annakidején mi is olyan igazságos álláspontnak tartottuk, amelynek érvényesítéséért harcolni kell.

(Folytatás a 2. oldalon.)

Kádár János elvtárs beszéde a parlamentben

(Folytatás az 1. oldalról.)

Van ennek a nyilatkozatnak egy része, amelyben az áll, hogy ezeket a bűnöket a világ legtávolabbi zugáig üldözni fogják és kiszolgáltatják őket, bárhol is legyenek. Ez is tetszett nekünk.

Nos, hogyan fest ez a jelenlegi NATO-gyakorlatban?

Nehéz volna rövid idő alatt személy szerint felsorolni azokat a bebizonyított kegyetlenkedő fasiszta hóhérokat, akik ma olyan területen és körben működhetnek, ahol a NATO-hatalmaknak — ha akarnak — nem is nagyon kellene őket keresniük. Csak kezük kellene kinyújtaniuk és megfoghatnák őket, s ahogyan a nyilatkozatban szerepel, átadhatnák vádlóknak, azoknak a népeknek, amelyek ellen kegyetlenségeiket elkövették.

példaképpen három nevet említek.

Speidel tábornok Franciaországban megszállóként működött, és felel azokért a kegyetlenkedésekért, amelyeket ott a hitlerista haderők elkövettek. Nem a világ valami eldugott zugában van, hanem Párizsban, mint a NATO európai szárazföldi csapatainak főparancsnoka.

Hasonló a helyzet Heusinger volt náci tábornokkal, aki viszont Washingtonban található, mint a NATO katonai tanácsának elnöke. Ugyanígy egy Wagner nevű, volt náci ellentengernagy ma is ellentengernagy, és a NATO tengeri erői egy részének főparancsnoka.

Bonn fegyveres erőinek jelenleg olyan volt náci tábornok a főparancsnoka, akit a Szovjetunióban, mint háborús bűnöst elítéltek.

Ki az hát, aki megtartotta a megegyezéseket és ki az, aki nem tartotta meg?

Korábban a megszállt Németországban — mielőtt ott kialakult volna az önálló államok — valóban megszállási zónák voltak. Abban a zónában, ahol a Szovjetunió volt, monopolisták nem jutottak hatalomra, náci nem jutottak főparancsnoki tisztiséhez, hanem felelősségre vonták és megbüntették azokat, akiknek megbüntetésére a nagyhatalmak ünnepelesen fogadtak tetteket és megállapodást kötöttek. Az USA-ról és a NATO-ról nem lehet lemosni azt a gyalázatot, ami azáltal szállt rá, hogy az embertelen szörnyűségeket elkövetett vadállatok ma fontos funkciókat tartja és kivonja a büntetés alól.

A Szovjetunió elhatározta, hogy békét kell kötni Németországgal és fel kell számolni a második világháború maradványait és ezzel az abnormalis nyugat-berlini helyzetet. A nyugatiak most nagy lármát esnapnak, azt mondják, hogy a feszültséget ezáltal a Szovjetunió idézte elő. Ez hazugság, a népek tudatos megtévesztése.

A Német Szövetségi Köztársaságban mostanában tömeggyűléseken, fasiszta szervezetek felvonulásain, ünnepeken, gyűlésein kormánytagok szólnak fel és nyíltan más ország területeinek elfoglalását sürgetik. Hosszú volna itt felsorolni, hogy mit tartanak a revansista kalandorok saját tulajdonuknak, de mi magyarok nagyon jól emlékszünk a második világháború alatt sokszorosított és terjesztett náci térképekre, amelyek a mi Dunántúlnak, mint a hitleri birodalom része volt feltüntetve. Olyasfajta a felfogásuk, hogy ahol, amerre valaha német ember élt, vagy él, az körülbelül mind őket illeti meg; ebből következik aztán, hogy meg akarják hódítani, meg akarják szállni az egész világot.

Fegyverkeznek, revansra készülnek, nem ismerik el a második világháború eredményeként kialakult határokat, s Nyugat-Berlinből puskaporos hordót csinálnak.

Minden nép és minden olyan kormány előtt, amely felelősséget érez népe sorsáért,

ott áll a kérdés: mi a teendő ebben a helyzetben?

Ilyen viszonyok között alakult ki az a nézet — a szovjet kormány álláspontja, a mi kormányunk álláspontja, a varsói szerződésben tömörített valamennyi kormány álláspontja —, hogy fel kell számolni a második világháború maradványait, meg kell kötni a békét a két Németországgal és véget kell vetni annak, hogy Nyugat-Berlin háborús góc, puskaporos hordó legyen.

Az USA kormánya, a NATO más felelős tényezői ez idő szerint minden hivatalos megnyilvánulásukban fenyegetőznek: — arról beszélnek, hogy nyugat-berlini jogaikat mindenképpen megvédik és azokért harcolni fognak.

Először is a mi fogalmaink szerint joga mindig annak van, aki kötelezettségeinek is eleget tesz. Az Egyesült Államok kormánya, Anglia kormánya, Franciaország kormánya nem tett eleget azoknak a kötelezettségeinek, amelyek a megszállási joggal együtt jártak, s így jogokról sem beszélhetnek.

Másodszor: olyan csodát még nem látott a világ, hogy ha egy háború befejezésekor — még ha tizenhat évvel később is — békeszerződést kötnek, bárkinek is megszállási joga maradjon. A NATO-hatalmaknak szembe kell nézniük ezzel.

Ma a Szovjetunió, a szocialista világunk és benne a Német Demokratikus Köztársaságunk is — az igazsága mellett erje is van és meg kell mondani, hogy ez a nagyobb erő.

Ébereknek kell lennünk!

Ezzel összefüggésben kell vizsgálnunk saját kötelezettségünket. Nekünk is kötelesek vagyunk, hogy gondoskodjunk az ország védelméről. Kormányunk is megteszi azt, amit meg kell tennie.

Különböző intézkedéseket tettünk, hogy honvédelmi képességünket növeljük és magunk is hozzájáruljunk ahhoz a hatalmasabb erőhöz, a szocialista világ erejéhez, amely a háborús agresszorokat féken tartja, ha pedig provokatív lépésre szánják el magukat, megfelelő leckeiben részesíti.

Milyen intézkedéseket tettünk? Többek között gondoskodtunk arról, hogy a magyar hadsereg fegyverzetét korszerű színvonalra emeljük. Az intézkedések közé tartozik az is, hogy a kötéves szolgálati idejüket a közeljövőben letöltő katonákat ideiglenesen visszatartottuk. Ébereknek kell lennünk, készenlétben kell lennünk. Ezért népünk érti is, támogatja is, helyesli is ezeket az intézkedéseket.

Ezzel összefüggésben szeretnénk köszönetet mondani az országgyűlés tagjainak, magának az országgyűlésnek azért, hogy jóváhagyta a német békeszerződés kérdésében augusztusban kiadott kormánynyilatkozatot.

A magyar kormány — mint ezt már nyilatkozataiban is leszögezte és ahogy ezt most az országgyűlés saját nyilatkozatában megerősítette — mindazokkal az államokkal együtt, amelyek erre készek lesznek, meg fogja kötni a békét a két Németországgal, ha pedig az NSZK erre nem hajlandó, akkor a Német Demokratikus Köztársasággal.

A tárgyalások hívei vagyunk

Mi helyeseljük a Német Demokratikus Köztársaság békepolitikáját, s helyeslünk minden intézkedést, amit ennek érdekében tesz. Külön üdvözljük azt az augusztus 13-i intézkedést, amellyel a Nyugat-Berlinben létesített kém- és diverzánzközpontot megszüntette az akadálytalan közlekedés lehetőségéért.

A varsói szerződés tagállamai, a mi kormányaink tárgyalásokat kívánnak, s annak hívei, hogy mindazok az államok, amelyek szó-

Az Egyesült Államok felelős kormánytényezői folyton azt mondják, hogy valamilyen elmaradást kell behozniok. Hol van ez az elmaradás? Kiderül, hogy elmaradás mindenekelőtt két területen van: a legkorszerűbb fegyverek — a reaktív fegyverek, az interkontinentális rakéták — terén és a hagyományos fegyverzetben. A világ azonban megváltozott.

Van erő — és kell is, hogy legyen —, amelyik éber és készen áll: a szocialista világ ereje. Ez az erő vissza tudja tartani a nagyon forró fejűeket, meg tudja fékezni őket, ha netán provokációra szánnák el magukat.

Ezzel összefüggésben meg kell mondanom, hogy mi helyeseljük azokat az intézkedéseket, amelyeket a védelmi erő fokozása érdekében a Szovjetunióban és a szocialista tábor más országaiban végrehajtottak. Ezek közé sorolható a Szovjetunió kísérleti atomrobbantásai újratekintésének bejelentése. Természetesen az volna a legjobb, ha nem volna atomrobbantás a világon. Ez magától értetődik, s ezt a szovjet kormány nyilatkozata is hangsúlyozza. A szovjet kormányt erre a rendszáburya. A Szovjetunió védelmi erejének továbbfejlesztése feltétlenül szükséges, hiszen nemcsak a Szovjetunió népeinek biztonságáról, nemcsak a szocialista világ országainak biztonságáról, hanem a világ összes népeinek biztonságáról is békéjéről van szó.

A magyar kormány legjobban meggyőződése és lelkiismerete szerint jár el, amikor ezt a politikát követi a német kérdésben. A magyar népek magának alapos okai vannak arra, hogy itt a kelendő határozottságot tanúsítsuk. Magyarországot — akkori urainak bűnéből — kezdetben Hitler harmadik birodalmának csatlósója volt, majd áldozata lett.

A második világháborúban a magyar népesség felmúlt lakosságának nyolc százaléka vesztette életét. A hiálalomány 85 százaléka, a vasúti berendezések 35 százaléka ment tönkre. Nagy lakásproblémákkal küszködünk — a második világháborúban egyedül Budapesten 27 000 lakás semmisült meg teljesen. Hogyan tudnánk mi élni és gazdálkodni, ha az a 27 000 lakás megmarad! Elpusztult az állatállományunk 70 százaléka. Most eleget foglalkozunk a mezőgazdasággal, tudjuk, mit jelent ez. Az akkori nemzeti vagyon 40 százaléka pusztult el. Mindez elég okot ad a magyar népeknek arra, hogy szembeszálljon a német imperializmussal és a német revanstörökvésekkel.

Másik alapos és nyomó okunk az, hogy népünknek van mit védenie: nemzeti függetlenség, történelmi szocialista vívmányok birtokában van, békében él és dolgozik.

És három olyan vívmány, amelynek védelmében mindent meg kell tenni. Harmadik okunk az, hogy mi felfüggesztünk, meggyőződésünkben és érzelmeinkben szívünk minden vércseppjével szolidárisak vagyunk a Német Demokratikus Köztársasággal.

Másik alapos és nyomó okunk az, hogy népünknek van mit védenie: nemzeti függetlenség, történelmi szocialista vívmányok birtokában van, békében él és dolgozik.

És három olyan vívmány, amelynek védelmében mindent meg kell tenni. Harmadik okunk az, hogy mi felfüggesztünk, meggyőződésünkben és érzelmeinkben szívünk minden vércseppjével szolidárisak vagyunk a Német Demokratikus Köztársasággal.

niök, szenvedniök és pusztulniok.

Védjük a békét azért is, mert mi nem felünk a két társadalmi rendszer békés versenyétől. Meggyőződésünk, hogy a békés verseny is a szocialista rend lesz a győztes, mert a világ népei előbb-utóbb mellette döntenek.

Kormányunk hiva a háborús veszély teljes megszüntetésének, s ezért né-

pünk támogatásával küzd az általános és teljes leszerelésért, a gyarmati rendszer teljes és végleges felszámolásáért.

Természetes, hogy mi békét akarunk, mert meg akarjuk valósítani második öt éves tervünket. Hasonló békés tervek foglalkoztatják az egész szocialista világot. Minden szocialista ország békében akar élni, s népének javát akarja előmozdítani.

Az SZKP hamarosan összeülő XXII. kongresszusáról

Kiemelkedő példa erre a Szovjetunió. Pártunk küldöttsége hamarosan elindul a Szovjetunió Kommunista Pártjának XXII. kongresszusára.

Jelen lehetünk a Szovjetunió Kommunista Pártja nagyszerű programjának elfogadásánál. Milyen nagyszerű program és milyen nagyszerű távlatok!

Tíz esztendő múlva a Szovjetunió megelőzi a jelenleg fejlettebb kapitalista országot, az Egyesült Államokat az egy főre jutó termelésben; húsz esztendő múlva már a Szovjetunióban lényegében felépül a kommunista társadalom, a jelenlegi hatalmas és fejlett ipart a hatzorosára, a mezőgazdaság hozamát három és fél-szeresére növelik; általános-

A következő öt évben hazánkban befejeződik a szocialista társadalom megalapozása

Saját tervünkről szólva, úgy gondolom, ez a terv nemcsak egyszerűen a második öt éves terv, hanem ez az az öt éves terv, amelynek éveiben Magyarországon befejeződik a szocialista társadalom megalapozása és teljes lendülettel áttérünk a fejlett szocialista társadalom építésére.

A terv megvalósítása a magyar nép nagy forradalmi vívmánya lesz!

A célok elérése nagy munkát kíván. Az ipari termelés tervezett növekedését 70 százalékban a termelési költség emelésével kell biztosítani; a mezőgazdaságban is az egyik fő követelmény, a termelési költség csökkentése. A mezőgazdaságban ezzel együtt jár a szocialista nagyüzemi gazdaság megszilárdítása és megfelelő színvonalra emelése.

Ami a mezőgazdaságot illeti, meg kívánom említeni, hogy az ideai aszály természetesen kedvezőtlen következményekkel járt és bizonyos közbülső feladatokat ránk. Fehér elvtárs részletesen és helyesen beszélt arról, mit kell tennünk, hogy az aszály miatt kiesett takarmányt pótoljuk. Meg kell oldanunk a takarmánykérdést, s bizonyos, hogy meg is oldjuk.

Ahogy az ideai év aszályos volt, a következő talán nem lesz, de a harma-

dik megint az lehet, mégis öt év alatt mindenképpen 23 százalékkal növekednie kell a mezőgazdasági termelésnek, s ha akarjuk, meg is tudjuk csinálni!

Ami az aszályt illeti, az időjárást ma még nem tudja szabályozni a tudomány. Mégis mit látunk? A jól dolgozó embert, a jól dolgozó állami gazdaságot, a jól dolgozó termelősövetkezetet az aszály sem sújtja annyira. Mi ebből a tanulság? Az, hogy az időjárás szélsőségei ellen az emberi munka a fő fegyver.

Ami a termelősövetkezetek fejlődését illeti, mindenki tanúsíthatja, hogy a termelősövetkezetek megerősítésének folyamata minden évben gyorsabb, mint az előző évben volt. Termelősövetkezetünk döntő többsége jól dolgozott, az időjárás nehézségei ellen is jól harcolt, s jól vizsgázott az a sok tizezer ember, aki korábban sohasem vezetett ilyen nagy gazdaságot. Biztosítjuk a termelősövetkezeti vezetőket és tagságot; ha jól dolgoznak, akkor nagyon gyorsan teremtenek virágzó gazdaságot az egyébként még nagyon rövid ideje működő termelősövetkezetek.

A fejlődést nagymértékben segíti, hogy ebben a munkában az egyéni és a közérdek a legszorosabban összefügg.

Oktatási reformunkról

Kádár János ezután oktatásügyi törvényünkkel foglalkozott. Jó törvény, kívánatos, hogy megvalósuljon — mondotta. Talán emlékeznek meg arra az időre, amikor felbocsátották az első szovjet szputnyikot, s megkezdte keringését a világűrben. A kis »bip-bip« hang halálra rémítette az imperialistákat. Az első szputnyik sikeres felbocsátása után sok amerikai folyóiratban és napilapban nagy cikkek jelentek meg a szovjet közoktatásról, és bizony hamarosan megtalálták az összefüggést a szovjet közoktatás fejlettsége és az első szputnyik felbocsátása között.

Nem véletlen ez és nyugodtan mondhatjuk, hogy

a mi haladásunk is nagymértékben függ a közoktatás eredményességétől. Ezért becsüljük mi a pedagógusok munkáját, akik az új generációt nevelik.

Valóban, sok tekintetben munkájukon, a közoktatáson múlik az egész nemzet, az egész társadalom jövő fejlődése.

A törvényjavaslat vitájában sokszó esett arról, hogy az iskolákban tudományos világnézetre kell nevelni a tanulókat. Arra szeretném kéri a pedagógusokat, hogy ezt értelmezzék helyesen. Először is különbséget kell tenni a gyermekek életkora

kell értelmezni a jelen és a jövő közti különbséget.

Jelenleg különböző világnézeti, politikai szemléletű szakemberek dolgozhatnak hasznosan. A jövő követelménye azonban más. Minél továbbra tekintünk, annál inkább szükséges, hogy minden, főiskolai és egyetemi tanulmányait befejezett fiatal ember kommunista szaktáborban legyen. Ez fontos társadalmi érdek és az egyetemeken kikerülő fiatal szakemberek személyes érdeke is.

Szó esett itt arról is, hogy ettől a törvénytől és helyes végrehajtásától várjuk a kulturális forradalom teljes győzelmet. Ezen azt értjük, hogy a szocialista kultúra győzelmesedik a közoktatásban, a nevelésben, a művelésben és általában a kultúra minden területén. A kulturális forradalom legnyersebb pontja maga az ember, iskolai végzettsége, műveltsége, képzettsége. Ezért arra kell törekednünk, hogy az ifjúság és a felnőttek közül mindenki megkapja a megfelelő képzettséget és műveltséget, amire alkalmas és amit el szeretne érni.

Jelenleg a főiskolai és egyetemi felvételeknél figyelembe veszik a származást. Vagyis 1961-ben mérlegelik, hogy a szülő 1938-ban milyen társadalmi osztályhoz tartoztak. Pártunk napirendre fogja tűzni és megvizsgálja ezt a kérdést. Azt kell alapul venni, hogy melyik gyerek milyen értelmes, milyen jó a bizonyítványa, mik a törekvései, milyenek a jellembeli tulajdonságai stb. s ezek alapján kell eldönteni, hogy kit vesznek fel a főiskolára.

Ebben a parlamentben nem kell bizonygatni, hogy a Kóthy-rendszerben a munkásság és a parasztság elől a művelődés, az iskolák — különösen a főiskolák — általában el voltak zárva. Ezt a történelmi hátrányt be kellett hoznunk. Az eddigi gyakorlat helyes, szükséges volt. De most meg kell nézni, hogyan tovább.

Valószínűleg szükség lesz a szocialista társadalom viszonyai között is bizonyos ideig arra, hogy túljelentkezés esetén mérlegeljük, hogy a gyermekek szülei mivel foglalkoznak —, de nem azt, hogy 1938-ban mivel foglalkoztak. Bár már nincs burzsoá osztály, s az osztályelentétek általában eltűnnek, mégis egy ideig előnyt kell biztosítanunk a bányákban szesnet fejtő bányászoknak, a kohó mellett acélt öntő kohászoknak, s a gép mellett dolgozó munkásoknak, a földet munkáló parasztembernek, szövetkezeti tagnak, ha gyermekét főiskolára, egyetemre akarja beírni.

Az új közoktatási törvényről is érvevesült az a helyes elv, hogy a nagy hord-

(Folytatás a 3. oldalon.)

Kádár János elvtárs beszéde a parlamentben

(Folytatás a 2. oldalról.)

erejű kérdéseket előzetesen — tehát még mielőtt eldöntjük — megtárgyaljuk azokkal, akiknek majd végre kell hajtaniuk. Minden nagy kérdést így kell megtárgyalnunk. Ezt a törvényt abban a meggyőződésben szavaztam meg, hogy ha az illetékes állami irányító szervek, a pedagógusok és általában a társadalom, a szülők részéről továbbra is olyan egyetértés mutatkozik, mint az előkészítés idején, akkor a

végrehajtás is minden bizonytalanság nélkül sikerrel jár.

Nos, még azt mondanám, hogy a minisztériumokon, a pedagógusokon és a szülőkön kívül még egy érdekeltnek az egyetértésére és támogatására is szükség van, akit én nem hallottam emlegetni, de ajánlom, hogy vegyék figyelembe, a tanuló egyetértésére.

(derülttség). Végeredményben ne feledkezzünk meg róla, hogy főképpen róluk van szó.

A vezetés kérdései

Kádár János a továbbiakban a vezetés kérdéséről szövegezte.

Itt valaki már idézte a kongresszus megállapítását, hogy a vezetés tovább kell fejlesztenünk. Ez természetesen szisztema kérdése is. Például, ha figyelembe vesszük a magyar faluban történt forradalmi átalakulást, akkor kétségtelen, hogy ott másféle igazgatásra, intézkedő szervekre lesz szükség, mint amelyek korábban voltak az egyéni paraszttársadalom idején. És felmerülhet az ipari vezetés értelmes továbbfejlesztése ilyen vagy olyan tekintetben. Általában az irányítás kérdése. S itt egyet szeretnék csak megemlíteni. Foglalkozunk ilyen kérdésekkel, de

nem vagyunk hívei a megfontolás nélküli szervezéseknek.

Nagyon megfontoltan foglalkozunk a szükséges fejlesztéssel, igyekszünk elkerülni minden felesleges átszervezést.

A jó vezetésnek nagyon fontos követelménye a gyakorlatiasság. Vannak vezetők, akik mindig csak elvileg szólnak hozzá a kérdésekhez, időnként nagy előadásokat, hosszú beszédeket tartanak, sokat értekeznek, meglehetősen jól el is mondják, mit hogyan kell csinálni, csak azt nem mozdítják elő kellően, amit éppen meg kell csinálni.

A három év alatt elért eredményekben a vezetők munkája is benne van. Kötelességünk azonban tovább javítani a vezetést. Itt-ott vannak még olyan emberek, akik nem tudják elősegíteni a fejlődést. Az ilyen helyeken az érdemi munka nem mozdul előre.

Az emberek ne legyenek megbékélve az ilyen vezetőkkel.

Két dolgra hívnám fel a vezetők figyelmét.

Az egyik a reprezentáció, amely nálunk hovatovább népi sajátossággá vált. (Derülttség.) Kezd ez olyan mé-

reteket öltetni, hogy megálljt kell mondani. A nyáron például meghívott a lakodalomra egy egyszerű ember. Amikor megkérdeztem, hányan lesznek, azt mondta, 260-an.

Az még csak hagyján, ha a vendéglátó maga viseli a költségeket. De mit mondunk, amikor a közalapból vendégszolgálat megemberek és arra töreksznek, hogy minél több embert hívjanak meg, hogy minél több legyen a fogás? Nem szabad tétlenül nézni a pazarlást!

A másik dolog a különböző támogatások kérdése. Támogatni kell — mondják — a klubot, aztán az üzem sportegyesületét és ki tudja még mi minden egyebet.

A támogatásra érdemes ügyet igenis támogatni kell; a társadalmi munkát, a párt- és üzemi feladatokat, a gyermeknevelést, ideértve a sportot és a kultúrát is, de ugyanakkor tudni kell, hogy aki ad, az a népéből ad, nem a sajátjából. Ez pedig nagyon fontos különbség. Mert a saját magából mindenki annyit ad, amennyit akar, de a népet, a közösséget nem adhatja számolatlanul oda.

Fel kell hívnom a figyelmet a közösség vagyonának fokozott megővására, a büncselekmények megelőzésére, az elszámolás, az ellenőrzés fontosságára. A reális tervezés létfontosságú kérdés. Szükség van a reális tervezésre, tehát arra, hogy annyit tervezzünk, amennyit el tudunk érni, másrészt szükség van a tervszerű végrehajtásra is.

A terv nagyon nagy túlteljesítése például nem mindig egészséges jelenség. Ez bizonyos anarchikus elemeket rejt magában. Következésképpen rendszerint az, hogy sok-sok millió értékű áru fekszik az egyik, vagy másik raktárban, benne fekszik a munka, a beruházás, a nyersanyag és előfordul, hogy nem értékesíthető.

Összpontosítsuk erőnket második öt éves tervünk végrehajtására

Öt éves tervünkkel kapcsolatban arra is fel akarom hívni a figyelmet, hogy legközelebb, amikor öt éves terv készül — hamarabb készülünk el vele.

A terv maga jó; most már törvény. Azt mondom, hogy most már minden erőnket a terv jó végrehajtására összpontosítsuk.

Meggyőződésem: ha jól dolgozunk, teljesítjük az öt éves terv előirányzatait, sőt még jobb eredmény is lehetséges.

Természetesen csak akkor, ha a terv minden követelményét betartjuk. Nagyon fontos ebből a szempontból a helyesen értelmezett anyagi érdekelttség is. Meggyőződésem ugyanis, hogy ameddig egy gyárban a jelenlegi nyereségrészesedés és prémiumrendszer lesz érvényben, addig az a gyár mennyiségileg mindig túlteljesíti a tervét, — akár kívánatos

Az öntudat fontossága

Azt szoktuk mondani, hogy népnünk öntudata nagyot fejlődött, s ez valóban így van. Mennyit fejlődött 1945 óta a magyar munkás, s az egész munkásság szemlélete, gondolkodása, tudása, élettapasztalata, politikai

bölcsessége! Állítom, rengeteget! S ez igen kedvező körülmény. De nem mindenki fejlődött egyenletesen. Vannak olyan emberek, akik — talán azt mondhatjuk — amolyan félöntudatra tettek szert.

A teljesen öntudatos ember tisztában van jogaival is, kötelességeivel is. De vannak olyanok, akik belevé tudják a jogokat — s talán az év három hónapját azzal töltik, hogy jogaik után járnak —, de vajmi keveset tanultak meg a kötelességekből. Nekünk segítenünk kell az ilyen félig öntudatos embereket, hogy teljesen öntudatosak legyenek és a kötelességeiket is úgy tudják, ahogyan tudniuk kell.

Nézzük például a mi nyugdíjtörvényünket. Nem kétséges, hogy egyes nyugdíjasoknak nem jönne rosszul még vagy 100 forint, de ahogy jelenleg van, arra is elmondhatjuk: nincs a világon még egy ország — legyen bár szocialista vagy kapitalista — amelynek nyugdíjrendszerével ne előnyösen hasonlíthatnánk össze a miénket. Sokat tettünk már a munkából kiöregedett vagy megrókkant embereket. Lassan a paraszti társadalom is megéri, hogy sok lesz a köztöltők a nyugdíjas. S milyen kérdéseket hallunk mégis? Mikor szállítják már le a nyugdíj-korhatárt? — Hangzik az egyik kérdés. Pedig az életkor általában növekszik és állítom, hogy nálunk világszerte a legmagasabb a nyugdíjasok részaránya. Egyesek mégis a korhatár leszállítása iránt érdeklődnek. Bizony, egészségtelen helyzet állna elő, ha a társadalom 30 százaléka volna a társadalom 70 százaléka eltartania. Márpedig, ha a korhatárt lecsökkentjük, akkor ilyenféle aránytalanság alakulna ki.

Száz-, meg százezer idős ember gondját segítjük és segítjük megoldani és ezzel könnyítjük az el-tartásukra kötelezett fiatalok gondját is. Nem hiszem, hogy az ilyen vitelménnyel kapcsolatban ez lenne a helyes kérdés, hogy mikor szállítják le a mostani korhatárt.

S vannak másféle emberek is. Tavasszal jártam egyik gyönyörű lakótelepünkön, ahol talákoztam egy aszponnyal, aki két hónapja kapott lakást azon a lakótelepen. S akkor arról kezdett panaszkodni: »Milyen

Az értelmiség is ott van az élet áramlatában

Ezen a terven — nagyszerű és szép dolog ez is — több mint kétezer szakember és tudós dolgozott, s hozzá kell tenni, hogy saját akaratukból, saját elhatározásukból. Önként, külön, rendes munkájuk mellett foglalkoznak ezzel.

Mérnökök, agronómusok, pedagógusok, művészek, újságírók — akik saját helyükön is elvégzik munkájukat — nagyon fontos társadalmi munkát végeznek: felvilágosító előadásokat tartanak, szakismereteket oktatnak, tanítanak iskolákban, technikumokban, falusi tudományos körökben és másutt.

Legutóbb a Csepel Autógyárban talákoztam technikusokból álló szocialista brigáddal. Léteznek már ilyenek is, szintén nagyszerű, szép dolog! Elmondhatjuk tehát: az értelmiség most már ott van az élet áramlatában és úgy dolgozik.

Akik ezzel foglalkoznak, tudják: soha annyi könyv nem jelent meg és soha ilyen szép számban és soha olyan gyorsan el nem fogytak, mint napjainkban. A nyáron végződött színházi évadban az országban 27 új magyar színművet mutattak be. Nyolcvan képzőművésznünk rövidebb-hosszabb ideig gyá-

kár, hogy a nővérem és az edesapám nem itt lakik. Ugye, azt akarja mondani, jó lenne, ha az edesapja és a nővére is új lakást kapna —, kérdeztem tőle. Hát bizony nem fog új lakást kapni — mondtam, mert az emberek, a családok százezreinek van még lakásgondja és mi lenne, ha a maga családjá három új lakást kapna ezen a lakótelepen.

Az lenne a helyes, ha az ilyen emberek mindig megkérdéznék a dolog másik felét is, vagyis azt: mit kell tenni, hogyan kell dolgozni azért, hogy a kívánt viszonyokat megteremtjük, hogy megvehessük, amire igényünk van. Mert emberi munkával születik minden.

Szerencsére az ilyen fajta ember — kisebbség nálunk, de még erős kisebbség. Valami úton-módon azonban az ő szellemi fejlődésüket is ösztönözni kell. Az a leg-egészségesebb, ha a velük együtt dolgozó emberek segítenek nekik.

Kinek lehet igénye a társadalomtól? Annak, aki a társadalom iránti kötelességének eleget tett! Nálunk 720 000 olyan ipari munkás van, aki munkabrigádban van, olyanban, ahol felajánlást tettek a jobb munkára, 200 000 ember van olyan brigádban, ahol a szocialista emberneveléssel is foglalkoznak, és vagy félszázezer ember tagja olyan brigádnak, amely elnyerte a szocialista brigád címet. Nagy eredmény!

Ezek között az emberek között most már nemcsak ipari munkások, hanem falusi emberek — állami gazdaságok dolgozói, termelőszövetkezeti tagok — is vannak: a szocialista munkaverseny-mozgalom ma már százezreket öl fel. Hasonló fejlődés mutatkozik és értelmiségi dolgozók körében. Ott is kibontakozott a példamutató helytállás. Tudjuk, hogy készül a távlati tudományos terv. Önök közül sokan ismerik. Ez nagy eredmény lesz, mert ha a kutatási program hosszú évekre tervszerű lesz, az nagyban előmozdítja a tudomány munkáját is és a mindennapi alkotó-termelő munkát is.

rakban, állami gazdaságokban, termelőszövetkezetekben él és alkot. Mindez — ismétlem — dicséretes szép dolog.

Az értelmiségről szólva meg kell még azt is mondanunk:

füstbe ment az imperialistáknak az a reménye, hogy a társadalmi rétegek közül az értelmiséget a szocializmus ellen tudják fordítani.

Véleményeltérések természetesen lehetnek minden kérdésben, ezeket meg kell vitatni, de az értelmiség, a tapasztalat szerint nem a szocializmus ellen van, hanem bizonyos hibák ellen van, amelyek zömükben az építész gyakorlatából adódnak. Ha ma — s a nyugatiak ezt talán nehezen fogják megérteni — azt mondanánk, hogy a Hortobágy közepén, egy kút mélyébe, vagy bárhol a világon egy titkos szavazási urnába, amely minden titkot megőriz, a magyar intelligencia beledobhatja a szavazatát, hogy kapitalista rendszer kell-e neki, vagy szocialista, én kijelentem, hogy 98 százalékan a szocializmus mellett szavazna, még akkor is, ha néha »morg« erre a rendszerre.

Az ifjúságról

Külön meg akarom említeni, mint a nép büszkeségét, azt az ifjúságot, amelyik most a mi néphadseregünkben szolgál.

Munkás-, parasztfiatalok, értelmiségiek, olyanok, mint a többiek. Mi a minisztertanácsban meghoztuk azt a bizonyos döntést, hogy a honvédelmi miniszter adja ki parancsban: akiknek le kellene szerelniük most a

kördíjat, hogy foglalkoznak a népek nagy kérdéseivel, látják, mi történik a világban és azt a következtetést vonták le: mivel szükség van rá, kérik, hogy bent maradhassanak a nép szolgálatára. Öt ezerkét száz ember aláírása nem kevés. A címzett a Központi Bizottság, a kormány, az Elnöki Tanács, a Minisztertanács, illetve a Honvédelmi Minisztérium volt. Azóta részt vettem egy katonai aktíván is és megkértem a vezető honvédtiszteket, hogy készítsék fel, tiszteletünket adják át ezeknek a katonáknak. (Taps).

Jó érzés úgy harcolni és dolgozni, ha tudjuk, hogy az emberek egyetértéssel velünk.

Nem akármilyen kérdésről van szó, hanem arról, hogy egy katonát két év után még bent maradjon. Ez nem akármilyen kérdés az egyén életében.

Céljainkat elérjük

Mi tudunk rendszerünkön vitatkozni. Egy vezető tókes azt mondta nekem, hogy a magyar prosperitás nem rosszabb, mint az osztrák. Mondom: ezt kellemes hallani öntől. — Az a véleményem — folytatta —, hogy ha itt egyéni vállalkozás volna, mint Ausztriában, akkor még nagyobb lenne. Mondom: látja, ebben én téved, mert a mi rendszerünk céljai, a mi gazdasági céljaink egészen mások. Igaz, hogy a végrehajtás olykor kicsit nehezebb, de azért tovább haladunk a történelmi úton és céljainkat sorra-rendre elérjük. A végrehajtás lesz még fűgőbb is és erősödik, fejlődik a szocialista társadalmi rendszer. A mi rendszerünk még most születik és fejlődik — még nincs megkövesedve. S ha mi a tókesek fűgűségét alkalmazzuk a mi szocialista céljaink megvalósításában, biztosan még gyorsabban haladnánk. Egy kicsit jobban kell dolgozunk.

Elmondhatjuk, hogy az országgyűlés tanácskozási visszautalókat munkánk lényeges vonatkozásait: a szocialista cél, az egyetértést, népfelvilágosítást, s ha »vékonyan« is, de kritika is volt.

A munkánkat ösztönző kritika a továbbiakban erősödni fog. Az országgyűlésben népi-nemzeti frontunk képviselői helyes döntéseket hoztak, s nagyon jó az, hogy a háttér is erős és széles: a velünk egyetértő nép!

Képviseletünk mostanában sokszor járnak választóik között.

A kommunizmus felé megyünk előre

Másik bázisunk és támaszpontunk a szocialista világ, a magyar-szovjet barátság, a varsói szerződés, amelyhez mi hűek vagyunk és leszünk.

Amikor a magyar-szovjet barátság mellett életre-halálra szóló hűségéről beszélünk, nem misztikus fogalmat hirdetünk. Ez a magyar nép életének és jövőjének legfontosabb kérdése, mert a Szovjetunió a szocialista világ, az emberiség haladás élén jár, a szocialista fejlődés, a béke zászlóvivője, és a magyar nép ezen az úton saját jövőjéért boldogságát védelmezi és biztosítja.

De nemcsak itt vannak szövetségeseink. — Vannak szövetségeseink az egész világon. És nem is csak a kommunisták — akik persze szövetségeseink a föld bármely országában —, hanem maguk a népek.

A mi kormányunkban és a párt sorában nyugalom és rend van.

Nyugodt magabiztossággal lehet és kell a jövőre nézni.

Zárszó

Ezután Rónal Sándor elnök mondott zárszót.

— Ugy gondolom, képviselőtársaim nevében is kijelenthetem — mondotta a többi között —, hogy mindent megteszünk a hozott törvények és határozatok végrehajtásáért. Javaslom,

A parancs kihirdetése után újabb levelek, táviratok érkeztek a kormányhoz, a Honvédelmi Minisztériumhoz és máshová. Nagyon szép levelek ezek. »Nagyon vártuk a leszerelés napját, szeretettünk volna részt venni az öt éves terv munkájában, szüleinkkel, barátainkkal, hozzátartozóinkkal találkozni, s alig vártuk már a leszerelést. De kihirdették a parancsot, gondolkodtunk, megtárgyaltuk a helyzetet, megértettük, helyeseltük, végrehajtottuk« — hangzott az egyik levél. — Ez a helyes és igaz beszéd. Mert, ha azt mondták volna: »Hurrá, haza se akartunk menni!« — nem mondtak volna igazat! Hiszek azoknak, akik azt mondják: »Nem hurráztunk, de értjük, helyeseltük és megcsináltuk!« — hangzott az egyik levél. Tudjuk, hogy országunk békepolitikát folytat és mi ezért készek vagyunk szolgálni is, dolgozni is, harcolni is.«

Az utóbbi hónapokban én is jártam Budapest jó néhány gyárában — a Gammában, a Beloiannisban és más gyárakban —, aztán Pest megyében, Vácott az építkezéseken, továbbá Nógrádban, Tolnában, Somogyban, Csongrádban. Talákoztam munkásokkal, bányászokkal, értelmiségiekkel, falusi emberekkel, szövetkezeti parasztokkal, tervező irodák dolgozóival, egyetemek tanáraival, hallgatóival.

Ilyen találkozásokon elmondjuk elkezeléseinket, aztán ők is elmondják az ő elképzeléseiket, kívánásait. Azt mondják a dolgozók, hogy ilyen megbeszélések után jobban tudnak dolgozni és mi magunk is úgy érezzük, hogy nekünk is jobb egy kicsit. Amikor az ember »napszámba« olvassa a 20–40 oldalas előterjesztéseket és jelentéseket, utána jólesik egymással szót váltani, beszélgetni, polemizálni, dicsőre szót mondani, vagy valami csipkelődő célzást tenni. Ez valóban új erőt ad a munkához.

Azt szeretném, ha maga a kormány is jobban dolgozna, következetesebben hajtaná végre a helyesnek bizonyult politikát. Erő dolgában jól állunk. Tudjuk, hogy a párt és a kormány a magyar nép támogatását élvezi, és erre vigyázunk, ezt őrizzük, mert amíg a magyar nép döntő többsége egyetért velünk, addig beszélhetünk az ellenségeink, amit akarnak, nincs olyan nehézség, amelyet le ne tudnánk küzdeni.

Mert tudjuk — ami a magabiztosság kérdésében nagyon fontos —, hogy azokról a szövegéről, amelyeket most ültetünk, soha többé nem fognak grófok és bárók szüretelni, hanem mindig a dolgozó magyar nép szüretel és azokat az erdőket, amelyeket most ültetünk, 80 esztendő múlva is a dolgozó magyarok fogják kitermelni. Itt soha többé nem lesz kapitalista, földesúri világ!

Mi bizakodunk és egész népnünk bizakodhatik. Dolgozni kell, helyt kell állni, ébernek kell lenni. Ha lehet, még jobban kell dolgozni, mint eddig és az eredmények még nagyobbak lesznek.

A szocialista Magyarországnak felépül. Nemcsak az alapok, hanem az egész szocialista társadalom.

És a kommunizmus felé megyünk előre. Ez bizonyos. Az élet pedig évről évre fejlődik, szebb és jobb lesz — fejezte be hosszantartó, nagy tapsal fogadott beszédét Kádár János.

hogy az országgyűlés vegye tudomásul Kádár János elvtárs felszólalását. (Nagy taps.)

Az elnök ezután a feladatok sikeres megoldásában nagy eredményeket, sok sikert kívánva a képviselőknak, az ülészakot bezárta.

A második világháború még izzó zsarátnokait el kell tüntetni

A magyar külügyminiszter felszólalása az ENSZ-közgyűlésen

Péter János külügyminiszter felszólalt az ENSZ-közgyűlésen. Beszéde elején azt fejtette, hogy a nemzetközi helyzet romlása bizonyos tekintetben az általános javulás valamiféle visszahatásaként jött létre.

Nyilvánvaló, hogy az általános és teljes leszerelés eszméje az egész világon minden várakozáson felül nagy tétet hódított — hangsúlyozta — amikor a szovjet kormányfő, Nyikita Szergejevics Hruscsov a közgyűlés 14. ülészakát és a világ közvéleményét a szó legteljesebb értelmében meglepte az általános és teljes leszerelés gondolatával.

Mint ami az egyetlen lehetséges út az emberiség számára, hogy elkerülje a termionukleáris világhévesztést, emlékezzünk vissza, milyen reakciót váltott ez ki egyes körök részéről itt a közgyűlésen. A legkülönbözőbb világnézeti és politikai felfogású számos delegáció általános megkönnyebbüléssel szemben a nyugati szövetségesek vezető hatalmai minden elképzelhető érvelést megtagadtak már pusztán a gondolattal szemben is. Azokban a hónapokban olyan kijelentéseket hallottunk, hogy az általános és teljes leszerelés egész gondolata nem egyéb, mint utópia.

Kínos próbálkozásokat látnak, ahogyan egyesek még az »általános és teljes leszerelés« szó használatát is kerülni igyekeztek.

A napokban viszont hallottuk, amint az Egyesült Államok elnöke ezt mondta: »A háború eszközeit meg kell semmisíteni, mielőtt azok semmisítenek meg bennünket«.

Az általános és teljes leszerelés gondolatának frontátörése és szakadatlan hódítása valóban minden képzeltet felülmúl.

Itt jön azonban a fordulópont. Ezekkel a kedvező fejleményekkel párhuzamosan határtalan fenyegetőzéseket bocsátottak szabadjára.

Ami ma látunk és hallunk, mindazt bele kell helyezni a közelmúlt történéseinek összefüggésébe.

Senki nem tudja pontosan, miért hullott atombomba Hirosimára és Nagaszakira a második világháború legvégén; azt azonban már tudhatjuk, miért nem került sor atombomba bevetésére a koreai háborúban. A nyugati szövetséges hatalmak, amint az atomfegyver monopóliumát elvesztették, többé nem számíthatnak arra, hogy megtorlás kockázata nélkül alkalmazhatják atomfegyvert. Ettől az időtől kezdve

az emberiség nagy tömegeit több válságos alkalommal és a világ különböző részein a Szovjetunió növekvő nukleáris és termionukleáris ereje védte meg az atomháború pusztításától.

Péter János ezután arról beszélt, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzet legkritikusabb pontja volna azt gondolni, hogy a válság abban a javaslatban gyökerezik, amelynek célja, hogy kössünk békeszerződést mindkét német állammal és rendezzük Nyugat-Berlin abnormális helyzetét. Az ilyen ostobaságokat azért találták itt ki egyesek, hogy félrevezessék azokat a delegációkat, amelyek nem járatosak Közép-Európa újabb kori történetében.

A második világháború még izzó zsarátnokait el kell tüntetni, hogy vegre valóban béke legyen Közép-Európában. A békeszerződésre és Nyugat-Berlin abnormális helyzetének rendezésére tett javaslatok tehát semmiféle békés helyzetet nem zavarnak. Ellenkezőleg.

A javaslatok éppen arra irányulnak, hogy békét teremtsenek ott, ahol eddig nem volt béke.

A magyar külügyminiszter ezután arról beszélt, hogy a világhelyzet jelenlegi romlásának legmélyebb oka a gyarmati rendszer felszámolásának feltartóztatatlan folyamatával függ össze.

Ezután követelte, hogy még a közgyűlés mostani ülészakája alatt állítsák helyre az ENSZ-ben a Kínai Népköztársaság törvényes jo-

gait, majd az ENSZ-titkárság feladatainak és felépítésének átszervezésével kapcsolatos problémákról beszélt, s végül

kitért az úgynevezett »magyar kérdésre«, amely az Egyesült Államok immár rutin lépéseként ismét a közgyűlés tárgysorozatán van.

Őszintén szólva a dolog bennünket nem nagyon érdekel — hangsúlyozta —, minden tisztelettel az egyesült nemzeteké, de a kérdés valóban nem nagyon érdek bennünket, sőt még az Egyesült Államok kormányának is kellemesebbnek tűnne, ha meg tudna tölteni szabadulni. Nos, mi hajlandók vagyunk az Egyesült Államoknak megkönymiteni, hogy tekintélyvesztés nélkül megszabaduljon a kérdéstől. De az is világos, hogy amíg a kérdést le nem vesszük napirendről, addig nem tárgyalhatunk. Mi persze türelmesek vagyunk. Időnk van bőven, az idő pedig nekünk dolgozik. Ismétlem, kedvező feltételek között hajlandók vagyunk segíteni az Egyesült Államok kormányának, hogy megszabaduljon ettől a hidegháborús kérdéstől.

Ebben az együttműködési szellemben

a magyar delegáció azt kívánja a közgyűlés mostani ülészakájának, hogy küszöbölje ki a hidegháborús kérdéseket

és fordítsa minden erejét a jelenlegi romlás okainak megszüntetésére, a nemzetközi béke és biztonság megszilárdítására — fejezte be beszédét Péter János.

Összeült

az ENSZ-közgyűlés politikai bizottsága

Csütörtökön délelőtt — leáris fegyverkeresletek megszüntetésének kérdését vitatják meg. Az Egyesült Államok és Nagy-Britannia küldöttsége ilyen értelmű javaslatot terjesztett a bizottság elé. India viszont azt javasolta, hogy a bizottság foglalkozzék a nukleáris fegyverkeresletek önkéntes moratóriuma meghosszabbításának kérdésével.

Elsőnek Zafurullah Khan, a pakisztáni küldöttség vezetője szólalt fel, aki a nyugati elgondolást támogatta. Hasonló értelemben szólalt fel Brooks kanadai, Belaunde perui és Zoppi olasz küldött is. (MTI)

Egy amerikai újságíró leleplezései:

AZ AMERIKAI HÍRSZERZŐSZOLGÁLAT

XIX.

Ákárcsak az U-2-vel történt kudarcnál, most is tagadni próbáltuk a nyilvánvaló igazságot. Újra megmutattuk a világ előtt, amely — legalább is mi ezt várjuk — egy szóra hisz Amerikának, hogy szavunk semmit sem ér. William Fitz Ruy (Nem York állambeli demokrata) írja, hogy 24 órával az invázió után »a külügyminisztérium hivatalos képviselői a kongresszus előtt határozottan tagadták, hogy a Központi Hírszerző Hivatalnak, a külügyminisztériumnak, vagy bármelyik más kormányintézménynek valamilyen köze volt az invázióhoz«.

A rosszabb, sokkal rosszabb színjáték az Egyesült Nemzetek Szervezetében játszódott le. Itt ENSZ-képviselőknél, Stevenson egy veszített és szennyes ügyben koc-

kára tette presztízsét. A kubai képviselőnek az amerikai invázióval kapcsolatos vadolói szavaira felelve, Stevenson kategorikusan tagadta, hogy az Egyesült Államoknak bármiféle köze lenne a Castro-rendszer megdöntésére irányuló kísérlethez. Az olyan vad — mondta — a »kommunizmus zsargonjában« megfogalmazott hazugság-szövevény. Stevenson hozzátette: »Ha Castro rendszere ellenségeskedéstől fél, akkor ez a kubaiak, nem pedig az amerikaiak ellenségeskedése... Ha Castro rendszerét megdöntik, akkor a kubaiak és nem az amerikaiak fogják megdönteni. Nem gondolom, hogy az Egyesült Államok feladata megvédeni dr. Castro-t a forradalmi által kitűzött célok eléréséből eredő következményektől«.

Kis partizán hadművelet?

Bár még a televízió nézői is — akik egykor áhitattal tekintettek Stevensonra — undorodva fordultak el ettől a látványtól, az amerikai hivatalos személyiségek még mindig nem akartak szembenézni az igazsággal.

Elhatározták: egyáltalán nem invázióknak tüntetik fel az inváziót, hanem csupán kis partizán-hadműveletnek, legfeljebb 200—300 ember részvételével, akik közül állítólag sokan sikerült kapcsolatot teremtenie a Kuba területén lévő lázadó erőkkel. Castro gyorsan elszármazta ezt a legendát. Mintegy 1200 foglyot állított közzsémélre. Még azt is lehetővé tette számukra, hogy a televízióban számoljanak be történetükről. Itt a vakító fényben sokukat felismerték, hogy Batista fejedelméi voltak és csaknem mindannyian kijelentették, hogy a Központi Hírszerző Hivatal felrevezette őket.

Kuba és a Központi Hírszerző Hivatalnak a Batista-féle banditák a szélsőjobb oldaliak iránt táplált lelkesedése — ez egyszerűen utolsó fejezet abban a könyvben, amelyben a cselekményezslak — ha lehet így kifejezni — mind hasonlítanak egymásra. Iránban, Guatemalában, Laoszban, Kubában —

a Központi Hírszerző Hivatal mindenütt gyengéd érzelmet táplált a XIX. századbeli társadalmi nézeteket valló militaristák s a kislétszámú, gazdag uralkodó klikkek iránt, amelyek egyáltalán nem gondoskodtak az uralmuk alatt levő sok millió ember jólétéről. Az ilyen kormányok létrehozása csak fékezte az illető országok fejlődését, s propagandalehetőségeket szolgáltatott Hruscsov-nak. A Reporter c. folyóirat a következőket írta a kubai kudarcról:

»A tragikus epizód... egész sor egyértelmű kérdést vetett fel a Központi Hírszerző Hivatal tevékenységével kapcsolatban. De emellett nagyon kétséges, hogy az újabbról kubai történelemben lejátszódott véres zavargások után az invázió — még siker esetén is — életképes politikai megoldáshoz vezethet volna. Kuba kivülről történő felszabadítása, kívülről reá kényszerített kormány — nem ez a legígéretesebb út a szilárd kubai demokrácia megteremtéséhez, s a kubai nép szociális és gazdasági helyzetének megjavításához. Ez ma már nemcsak Kubában köztudomású, hanem — ami sokkal fontosabb — egész Latin-

Amerikában is«.

Pillantás a jövőbe

»Ha igaz, hogy a hivatal (a Központi Hírszerző Hivatal) dolgozta ki az invázió terveit, mostoha gyermekként bánt a kubai ellenállás vezetőivel és helyettük irányította a hadműveleteket, akkor — következésképp —

megengedtük e kormányhivatalnak, hogy bármilyen akciókat végrehajtsanak a kongresszus engedélye nélkül, kivéve a hadüzenetet« (Paul J. Rodgers, Florida állambeli demokrata jelentéséből, amely 1961. május 1-

én hangzott el a képviselőházban).

»Azt akarom, hogy álláspontom mindenki előtt világos legyen. A Pentagonnak, a katonai hivataloknak és a hírszerző intézményeknek a politikai vezetők szolgálatában kell állniuk. Saját maguk nem határozhatják meg a politikai irányvonalat...

Ha az utóbbi hónapokban valamit megtudtunk is... ez mindössze annyi, hogy a katonai körök, a Központi Hírszerző Hivatal és más felderítő szervek egyre jobban beavatkoztak a kormány politikai funkcióiba egészen ideig menve, hogy megszabták a politikai irányvonalat, idegen tevékenységi szférába hatoltak be« (Humphrey Minnesota-állambeli demokrata szenátor beszédéből, melyet 1961. május 3-án mondott a szenátusban).

Ez a két idézet meghatározza azt a problémát, amelynek jelentőségét és nagyságát az amerikai nép még nem ismerte fel teljesen. Nem a belső szervezet problémája ez. Nem szervezési ellentét az azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy egy intézményben kell-e egyesíteni a felderítő és a végrehajtó funkciókat. Ez a kérdés — a demokrácia alapjait érinti. Ennek a kérdésnek az a lényege, hogy a »fekete mágiá« (a szabotázs, az államcsíny, az intervenció) elnyomhat-e minden demokratikus amerikai funkciót és meghatározhatja-e a nép helyett országunk politikai irányvonalát anélkül, hogy tanácskozná a néppel, s közölné vele, hogy mi forog kockán. Nem kétséges, hogy mi a válasz erre a kérdésre.

Országunk alkotmánya értelmében csak a kongresszusnak van joga háborút üzenni. Ma azonban gyakorlatilag olyan nagy méretekben alkalmazzuk a »fekete mágiát«, s az alhazafias titokzatosság olyan leplevel vesszük azt körül, hogy sem a népek, sem a kongresszusban levő házörző ebeinek sincs a legkisebb elképzelésük arról, mi fog történni, — mindaddig, amíg az esemény be nem következik, vagyis amikor már túlságosan késő van. A Központi Hírszerző Hivatal az őt létrehozó kongresszus fölé emelkedő szörnyé vált.

(Folytatás következik.)

LEONYID LENCS:

Szerzetes atyák

Az olasz lapok az utóbbi időkben gyakran közlik egy és ugyanazon szerzetesek fényképeit. Valamennyien szakállas, tiszteletre méltó férfiak, durvaszővű, sötétbarna csuhában, derekukon kötéllel. Csúpasz lábukon bőrszandál feketélik. Arcuk nyájas, szemük vagy az ég felé irányul, vagy némi megvetéssel tekint ránk: meddig élsz még — úgymond — a bűn fertőjében, szegény gyermekekem?!

A nevük: Carmelo atya, Venanzio atya, Agrippino atya, Vittorio atya, Benigno atya. Valamennyien a Kapucinus-rend tagjai. Szicília szigetén, Madsarino varoskában van egy kolostor — ott szolgálták a szentatyákat az istent.

Most azonban a derek szerzeteseknek nincs idejük, hogy »szívük az istenhez szárnyaljon«, nincs idejük imádságra; börtönben ülnek. Az egymást követő kihallgatások, s a börtöncella szigorú rendje nem ad lehetőséget a szent szemlélődésre.

A szerzetes atyák, a nyomozók kifejezésével élve, Carmelo Lo Bartolo bandita bűntársai. Ez a bandavezér a legközev-

nebb kapcsolatban volt a hírhedt Mafiával, — a titkos banditaszervezettel.

Lo Bartolo, aki a múltban földhözragadt paraszt volt, eladta lelkét az ördögnek és a szicíliai földmagnásokhoz szegődött, titkos szolgálatra. Amikor a háború után az egész szigeten fellángoltak a parasztmegmozdulások, Carmelo Lo Bartolo a csendőrökkel együtt, géppisztollyal a kezében, védelmezte a földesúri birtokokat. Ezért jutalmat is kapott. Az egyik nagybirtok ura, akinek javait Lo Bartolo egy véreb dühével védelmezte — bérbeadott neki egy darab szántóföldet, a szerzetesrend pedig kijelölt számára saját területéből egy kentrészt. Lo Bartolo, aki nappal paraszti munkát végzett, éjjel pedig fosztogatott, rabolt — saját kezűleg nem gyilkolt, mert ő volt a banda sajátos »miniszterelnöke«, agyközpontja. Lo Bartolonak óriási befolyása volt a környéken, s titkát sokan ismerték. Sziciliában a Mafia hatalma máig is erősebb a rendőrség és a csendőrség natalmánál.

Carmelo Lo Bartolo ügyének nyomozati anyaga kész filmforgatókönyv, meghozza az olasz neorealizmus legjobb hagyomá-

nyai szerint!... Éjszakai lovaglások lopott lovakon, éjszakai összecsapások a rendőrséggel, választékosan udvarias hangú zsaroló levelek... A banda tagjai — két szegény parasztfiú, Filippo Nicoletti és Gierolamo Adsolina, valamint a 42 éves Giuseppe Salemo — bármikor készek voltak teljesíteni a vezér bármilyen parancsát. Amikor Francesco Cannadát tízmillió lirára megszarolták, azzal fenyegetve, hogy ha nem fizet, elrabolják feleségét és gyer-

mekét — a banda tagjai Lo Bartolo régi esernyőjéről leszedett szövetségből készült fekete álarcot öltöttek, kilesték az áldozatot és sofőrjének személtárára agyonlőtték, mert Cannada közölte a rendőrséggel, hogy zsarolják.

A rendőrök megtalálták az eldobált álarcokat és házkutatást tartottak Lo Bartolonál. Meg is találták az esernyő maradványait. Lo Bartolo és három beosztottját — azonnal letartóztatták.

A 18 éves Nicoletti nem tudta elviselni a börtönélet megpróbáltatásait, a kihallgatások alatt reszketett és mindent elmondott, amit tudott. A nyomozók megragadták ezt a szálát és hallatlan nehézségeket leküzdve — mert a banditák zsarolásának áldozatai a Mafia bosszújától tartva, gyakran nem tették vallomást — fokozatosan felgöngyölték az egész ügyet. Így keveredett a dologba Colaanni gyógyszerész. A banditák 3 millió lírát követeltek tőle. A gyógyszerész alkudozni kezdett. Elengedték neki 1 millió lírát, de az továbbra is alkudott. Végül 1 millió lírában állapodtak meg. Amikor azonban a gyógyszerész megfizette az 1 milliót, újra zsarolni kezdték. Itt Lo Bartolo megszegte a banditák becsületkódexét: ha a zsaroló megkapta áldozatától a pénzt, köteles minden eszközzel védelmezni a kifosztott embert.

Miután Lo Bartolo egy évet börtönben ült, cellájában felakasztotta magát. Az

Növelik a korszerű, kényelmes bútorok gyártását

Az ötéves tervjavaslat parlamenti vitájában elhangzott az a bejelentés, hogy 1965-ig egymillió lakás berendezéséhez elegendő bútort hoz forgalomba a belkereskedelem. Az MTI munkatársa a Könyv- és Bútorgyártásügyi Minisztérium Bútorgyártásügyi igazgatóságán tájékoztatást kapott arról, hogyan készülnek fel gyáraink e nagyarányú feladat végrehajtására.

A bútorgyártást 1965 végéig 78-80 százalékkal kell növelnünk — mondták — főként a meglévő üzem korszerűsítésével, fokozottabb gépesítésével. A bútorkészítés gyáripari jellegét még erőteljesebben kívánjuk kihangsúlyozni a különböző felautomata és más termelői gépsorok üzembehelyezésével. Több gyár

rekonstrukciója szintén hozzájárul a termelés fokozásához.

— Az ötéves terv végére lényegesen enyhül a bútorkészítés, de az importot még mindig nem tudjuk teljesen megszüntetni. Különösen a modern bútorok gyártását növeljük. Ez vonatkozik nemcsak a lakó- és hálószobák, hanem a konyhák berendezésére is. Felkészültünk arra, hogy az öt év alatt készülő 250 ezer új lakásba az alapterületekhez, a méretekhez igazodó, korszerű, kényelmes berendezési tárgyakat készítsünk. Gyártmányainkból azonban nemcsak az új otthonokba jut majd, hanem gondoskodunk arról, hogy sokan kicserélhessék régi lakásuk bútortartását is.

Az oktatás, a népművelés, az őszi mezőgazdasági munka helyzete a járási tanács végrehajtó bizottsága előtt

Tegnap délelőtt a szegedi járás művelődésügyi osztálya munkáját, az új tanév feladatait és a népművelés, valamint az őszi mezőgazdasági munkák helyzetét tárgyalta meg a járási tanács végrehajtó bizottsága. Ismeretes, hogy az évi kormányhatározat alapján állították fel a járási tanács művelődésügyi osztályát. A végrehajtó bizottság értékelte az osztály négyhónapos tevékenységét és azt megfélemlőnek, jónak tartotta.

Az őszi mezőgazdasági munkákkal kapcsolatosan melyreható vizsgálatot folytatott a végrehajtó bizottság. Megállapították, hogy a nyári mélyszántást túlteljesítették, de az őszi mély- és ve-

tőszántással valamint az őszi takarmány, rozs, búza vetésével elmaradtak, — ez utóbbit néhány termelőszövetkezetben még el sem kezdték. Ezt a körülményt nem lehet kizárólag a szárazsággal indokolni, mert van olyan hely Tiszántúlon és a homokos vidéken is, ahol a meghatározott területeken már 50-60-70 százalékban elvégezték a vetést. A rendkívüli szárazság kétségtelenül nagy akadályokat gördít az őszi munkák elé, azonban jobb szervezéssel a feladatok mégis megoldhatók. Ezt bizonyítja az a tény is, hogy például a deszki vagy a sándorfalvi géppálmások több gépe két műszakban dolgozik, ugyanakkor a kisteleki géppálmások időnként munkát keres. Erre vonatkozólag a végrehajtó bizottság határozatot hozott: a községi tanácsok, a termelőszövetkezetek s a géppálmások hangolják össze a munkálatokat a sürgősségi szempontok figyelembe vételével és ha szükséges gépi átcsoportosításokat is végezzenek.

A járási tanács végrehajtó bizottsága úgy határozott, hogy az őszi munkák meggyorsítása érdekében a községi tanácsok v. b. elnökeivel megbeszélést folytat. Részletes tervet dolgoz ki a feladatok végrehajtására, ellenőrzésére, amit két hét múlva ismét megtárgyalnak.

Eltársi üdvözlés szovjet testvérvárosunkból

A Szeged és Odessa közötti mind szorosabb és melegebb baráti, testvérvárosi kapcsolatok újabb jeleként tegnap az alábbi távirat érkezett Szegedre:

»Komócsin Mihály elvtársnak, az MSZMP Szeged városi bizottsága titkárnak.

Az Ukrán Kommunista Párt Odessa városi bizottsága, az odesszai városi szovjet végrehajtó bizottsággal együtt forrón köszönti a Magyar Szocialista Munkáspárt Szeged városi bizottságát és Szeged város tanácsa végrehajtó bizottságát, úgyszintén Szeged dolgozóit, Szeged városnak a fasiszta elnyomás alóli felszabadulásának évfordulója alkalmából.

Kívánjuk önbünek, drága elvtársaink, hogy további nagy sikereket érjenek el a szocialista Magyarország építésében.

F. Stamirov, Odessa városi pártbizottság titkára és A. Koralenko, Odessa városi szovjet végrehajtó bizottságának elnöke.

Eredményesen hajtják végre a munkásosztály helyzetének javításáról szóló párthatározatot a II. kerületben

Elfogadták az 1962-es költségvetést a kerületi tanács tegnapi ülésén

A II. kerületi tanács korábban úgy döntött, hogy évenként egyszer megvitassa, miképpen érvényesül az MSZMP Központi Bizottságának határozata a munkásosztály helyzetének javításáról ebben a munkáslakta városrészben, a tanács szakigazgatási szervei hogyan

hajtják végre a határozatból rájuk háruló tennivalókat.

Tegnap, a II. kerületi tanács ülésén Lacsnai Mihály, a végrehajtó bizottság elnöke részletes jelentésében elemmezte a tanács tömegkapcsolatainak alakulását, a tömegszervezeti munka helyzetét, az elmúlt év óta a lakosság kommunális, kulturális, szociális, kereskedelmi ellátottságában beállt változásokat.

Több, a jelentést jól kiegészítő felszólalás után a tanács megállapította, hogy a munkásosztály helyzetéről szóló párthatározat végrehajtása az elmúlt év októberében tartott tanácsülés óta

tovább javította Felsőváros, Petőfitelep és környéke lakosságának életkörülményeit.

Ugyanakkor a tanács megszabta a feladatokat a párthatározat további végrehajtására.

Második napirendi pontként a II. kerületi tanács 1962-es költségvetését tárgyalta. A tanács jövő évi költségvetési kerete

14 millió forint.

— egymillió forinttal több, mint az idei. Ez az egymillió forintos többletet felújításokra és beszerzésre fordítják.

Az új költségvetés lehetővé teszi, hogy a korábbinál magasabb összeget fordítsanak utak felújítására, az uttest locsolására, anyai csecsemővédelemre, iskolai célokra, egészségügyre stb. Ugyancsak növekedett az utak felújítására fordítható összeg is. A költségvetés keretében 1962-ben a II. kerületben

felújítják a Szatmaly, a Hóbiártbasa, Gál, Puskás és Hattyú utcák gyalogjáróit.

A tanács az új költségvetést elfogadta.

Áramszünet

Az Áramszolgáltató Vállalat közli, hogy 1961. október 15-én 6-14 óráig a Kossuth Lajos sgt., Boros J. u., Bakay N. u., Teréz utca által határolt területen

Áramszünet lesz

6900

A játékfilm megteremtője

Száz éve született Georges Méliès

A BUDAPESTEN tanácskozó filmarchivumok ma egész napos emlékműveséget rendeznek a száz esztendővel ezelőtt született Georges Méliès tiszteletére. Ez a francia név a mi fülünkben már ismeretlenül és viszhangtalanul cseng: talán még a legöregebb mozilátogatók sem emlékeznek rá. Pedig a század fordulóján világszerte ismerték és tisztelték munkásságát, s a szakirodalom ma is, mint a játékfilm, a filmművészet tulajdonképpeni megteremtőjét tartja számon.

Amikor Méliès kapcsolatba került a filmmel, már ismert és tekintélyes ember volt: a párizsi Robert Houdin színházat igazgatta. Első filmjeiben még nem volt semmi eredetiség. Ugyanazt csinálta, amit nagyszerű újtató elődje, Lumière: egyperces mozgófilmeket. De ezekből a kis filmekből a közönség akkora már teljesen kiábrándult. Méliès munkássága sem keltett különösebb figyelmet. Ez a helyzet azonban rögtön megváltozott, amint Méliès filmjeiben megmutatkoztak az első újszerű vonások. Ő alkotott először olyan filmeket, amelyek a régiak közül a legközelebb állnak a mai filmművészet-hez.

Méliès újítása mindenképp elött abban jelentkezett, hogy a filmet összekapcsolta a színházművészetrel, az új, nagyon fiatal, saját hangját kereső filmben beolvastotta azokat a régi, évezredek művészi tapasztalásokat, amelyeket addig a színház egymaga őrzött és hordozott. Ő volt az első, aki először alkalmazta a filmben a színház megszokott eszközeit, a szövegkönyvet, a jelmezeket, az

arcfestést, a díszleteket, a felvonásokra és jelenetekre való tagolást. Tevékenysége nyomán vonultak be véglegesen ezek a módszerek és eszközök a filmművészetbe.

Méliès alkalmazta az első filmtrükköt: eredetiségének kibontakozása tulajdonképpen ezek felfedezésével kezdődött.

MAI SZEMMEL nézve Méliès trükkjei természetesen igen egyszerűek és naivak voltak. Első ilyen filmje, az 1896 októberében alkotott Egy hölgy eltűntetése például nem állt másból, mint a felvétel egyszerű megszakításából: a hölgy, aki egy székben ült, a felvétel leállása után eltávozott a székből, aztán a gép az üresen maradt széket fényképezte tovább... De rövidesen összetettebb, bonyolultabb trükkök is megjelentek Méliès filmjeiben. Elkészítette például az Utazás a Holdba című filmet is, legnagyobb alkotását, amelynek már a címe is érzékelteti, mire vállalkozott a merész francia alkotó.

Méliès teremtette meg a híradó műfaját is. Igaz, az ő ilyen alkotásai még nem voltak mai értelemben vett igazi, hiteles dokumentumok. Ő úgynevezett rekonstruált híradókat csinált, amelyekben jelmezes színészek játszottak. A közönség tudta, hogy ezek a híradók nem hitelesek — Méliès ezt maga is hangoztatta — mégis érdeklődéssel és örömmel nézte őket: akkor még nem láthatott fényképeket egy-egy eseményről, a kor nagy embereiről, még az újságokban sem.

IDŐVEL azonban a közönség meguntta Méliès filmjeit. Rövidek is voltak ezek a filmek, mindössze ne-

gyedórások, kiábrándultak a fényképezett színházról, s az egykor izgalmas trükkök is megszokottá váltak. Méliès ugyanis ezeket csinált tekintet nélkül arra, hogy a filmművészet további fejlődéséhez már nem sok beleszólása volt a francia művésznek. A film útja eltávolodott az ő elképzeléseitől.

November 7 tiszteletére

Versenyre keltek a Szegedi Textilművek ifjúsági brigádjai

A Szegedi Textilművekben szinte gombamódjára szaporodtak el az ifjúsági brigádok. Valamennyi üzemből részben brigádot alakítva dolgoznak a fiatalok. Az üzem KISZ-bizottságának termelési felelőse, Keresztúri Györgyné elmondta, hogy amikor szervezték a brigádokat, néhány üzemből, gépcsoport kimaradt. Az itt dolgozó fiatalok maguk keresték az alkalmat, hogy megalkakthassák ifjúsági brigádaikat.

Az üzem 72 brigádjából közül 55 ifjúsági.

Ez azt jelenti, hogy a gyár valamennyi fiatalja, szám szerint 480-an, brigádokban dolgozik.

Tizenhárom brigád jelentette be a szakszervezeti bizottságnál, hogy versenyez a szocialista címért.

Az első fél évben kilencen nyerték el a kitüntető címet.

Hagyomány már lassan a Szegedi Textilművekben is, hogy az éves munkaversenynek jelentős állomása vannak. Ilyen állomás április 4-e és november 7-e. A nagy évfordulók tiszteletére indított munkaverseny kezdeményezői legtöbbször a fiatalok voltak. De nemcsak elindítói a versenynek, hanem élénjárói is. Az első fél évben például április 4-én az ünnepségen ötezer forintot osztottak szét a termelésben élénjáró fiatalok között.

A legszorgalmasabb ifjúsági brigádok már elkészítették november 7-e tiszteletére munkavállalósaikat.

Tervük teljesítésén, túlteljesítésén kívül a gyengébbek — a lemaradók — segítése, a hulladékok csökkentése és a minőség javítása áll.

Rádióműsor

Péntek

KOSSUTH-RÁDIO

4.26 Rákóczi induló, 4.30 Hírek, 4.35-7.59 Vidám, frissen. Közben: 5.00 Falurádió, 5.05 30 Hírek, 5.20 Jó reggelt! 5.30 Könyvek, 7.00 Hírek, 7.10 Hírek, 7.15 Hírek, 7.20 Műsornaplót, 7.30 Időjárás, 8.00 Műsorismertetés, 8.08 Technikai szünet, 8.10 Versenyművek, 9.00 Napirend, 9.05 Népi zene, 9.50 Iskolai kórusok énekelnek, 10.00 Hírek, 10.10 Operett- és filmzene, 10.59 Lotteróeredmények, 11.00 Hírek, 11.05 Hírek, 11.10 Ember és természet Bartók világában, II. rész, 12.00 Déli harangszó, 12.15 Táncczene, 13.15 Hétköznap este, Elbeszélés, 13.35 Két kórusmű, 13.45 Gazdaszemmel a nagyvilág mezőgazdaságáról, 14.00 Katonadalkok, 14.15 Sportoló ifjúság, 14.35 Könyv zene, 15.00 Hírek, közlemények, 15.00 Időjárásjelentés, 15.10 Abszurd... 15.30 Várok read... Versek, 15.40 Szív küldi... 15.45 Delutáni beszélgetés, 16.40 Témadialóg, 16.55 Műsorismertetés, 17.00 Hírek, 17.10 40 ezer kilométer Szibériában, 17.00 20 Ótári tea, 18.00 Hispania — 1936, 18.30 Pénteken este... „E tájon, hol a két víz összeér...” 18.47 Győr, Zenés séta, 19.02 Sopron, 19.11 Szeged, Nemzeti Színház, Részletek Romeo és Júlia c. tragédiából, 19.25 Szívesen hallgattuk... 19.00 55 Jó éjszakát, gyerekek! 20.00 Esti krónika, 20.25 Debrecen, Részletek Traviata c. operából, 20.35 Könyv a székely tetején, Rádiódrama, 21.35

Szólnak. A koldusdiák c. operettből részletek, 21.45 A mikrofon előtt: Sebastyán Mihály, 21.54 Rádió a stúdióban... 22.00 Hírek, 22.20 Levélhullás idején... 23.20 Esti dal. Közben: 24.00-0.10 Hírek, 0.30 Himnusz.

PETŐFI-RÁDIO

5.00 Reggeli zene, 6.30 Műsornaplót, 6.50 Torna, 8.00-8.10 Hírek, 14.00 Időjárás- és vizalásjelentés, 14.15 Népi hangszerszólók, 14.35 Pusztai énekek, 14.55 Romantikus operaből, 15.00 16.00 Hírek, 16.05 Zenekari muzsika, 16.50 Ezer szó franciául, 17.00 „Hervadó őszi fák”, 17.25 Mongóliáról — fiataloknak, 17.45 Magyar fúvósinduló, 18.00 Hírek, 18.05 Ajándék-műsor, 18.40 Szép vagy Bukaresti Zenés séta, 19.00 Hírek, 19.05 Argyus királyfi, Széchenyi, 19.21 Bihari, Csernák és Lavotta műveiből, 19.45 Sporthíradó, 20.00 Heti hangversenykalauz, 20.40 Falurádió, 21.00 Hírek, 21.10 Operarészletek, 21.40 Bartók-archívum az Országos utcában, 22.00 Az UNESCO Rádió összeállítás, 22.20 Mikádó, Részletek, 23.00 Hírek.

A televízióban ma nincs műsor.

Az EM. Veszprém megyei Állami Építőipari Vállalat felvételre keres kőműves szakmunkásokat, továbbá segédmunkásokat és kubikusokat. Utiköltséget felvétel esetén térítünk. Jelentkezni lehet a vállalat munkügyi osztályán, Veszprém, Rákóczi tér 10. sz. 324

ítélet hirdetésnél ugyanis életfogytiglani kényszermunka várt volna rá.

A szerzetesek közvetítők voltak a zsarolók és az áldozatok között. A gyógyszerész egyszerre három kapucinus atya beszélte rá, hogy adja oda a pénzt a banditáknak: Agrippino atya. Venanzio atya és Carmelo atya. Agrippino atya a templomba hivatta a gyógyszerész nővérét és a gyóntatószékben hosszasan magyarázta neki, hogy a pénzt ki kell fizetni, különben baj lesz. A tiszteletre méltó, ősz szakállú Carmelo atya személyesen ment el a gyógyszerészhez, ajtótalan üdvözölte, azután hangját lehalkítva, suttogva elmondta, hogy »ők« (vagyis a banditák) 3 millió lírát követelnek, egy lírával sem kevesebbet, és hogy Jézus bárányának (vagyis a gyógyszerésznek) önmagáról kell lenyírnia ezt az összeget, különben ő, Carmelo atya egy lírát sem ad a juhoécska bőréért, ha már olyan elővigyázatlan volt, hogy Szicília szigetén saját gyógyszerét alapított. A gyógyszerész sirt és esküdzött, hogy 1 milliónál többet nem tud adni. Az ősz szakállú kapucinus helytelenítően csóválta a fejét és elment. De később újra és újra eljött, dicsérete Jézust, majd bal kezének két ujját felemelte és ezzel a régi, vallásos mozdulattal jelezte, hogy »ők« megelegednek 2 millióval is, de ez már az utolsó ár!

Carmelo atya igyekezett rábeszélni annak idején Francesco Cannadát is, hogy ne

vitalkozzon, hanem adja át a pénzt és ő, Carmelo atya majd továbbadja »egy szörnyű embernek«. Amikor aztán Lo Bartolo legényei három lövéssel végeztek Cannadával, — a kapucinus atya felkereste özvegyét és attól is pénzt követelt, mert mint mondotta: »különben, ők« ellopják a gyermekét». A fájdalomtól félőrlt anya odaadta a szerzetesnek a pénzt.

Benigno atya is közvetítő volt a zsarolók és áldozataik között.

A katolikus egyház vezetőit nagyon kényelmetlen helyzetbe hozta a szicíliai Madsarino városkában történt kellemetlen esemény. Hogyan viselkedjenek a szerzetesek a bíróságok? Teljesen tagadják bűnüket? Ez lehetetlen. Bizonyítékok vannak ellenük. Részben ismerjük be tettüket és hivatkoznak enyhítő körülményekre, a banditáktól való félelmükre? Az egyház szempontjából ez már jobb, de itt fennforog egy másik veszély. Fel kell lépni a mindenható Mafia ellen, pedig a Mafia, — ez a terrorista banditaszervezet, a szicíliai gazdagokat és földbirtokosokat, az egyház leghűségesebb, legmegbízhatóbb szolgáit védelmezi a népharagtól.

De bármilyen vonalat vigyen is a perben a katolikus egyház, semmiképpen sem moshatja le a szerzetesi csuhákról a szenny- és vérfoltokat.

Fordította: PETERS MAGDA

